

**ORTA ANADOLU HUBUBAT
BAKLİYAT YAĞLI TOHUMLAR
İHRACATÇI BİRLİKLERİ**

Sayı: 79316202-TİM.OAİB.06.ARG3.2025/314-10937
Konu: Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi

Ankara, 30/10/2025

Sayın Üyemiz,

Bilindiği üzere, tarım ürünleri ihracatı öngören dahilde işleme izin belgesi (DİİB) düzenlenmesinde uyulacak usul ve esaslar, İhracat: 2016/1 sayılı Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi ile belirlenmektedir.

Mezkur Genelge'de 24.10.2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere olmak üzere muhtelif değişiklikler gerçekleştirilmiş olup, söz konusu değişikliklerin derç edildiği Genelge metnine, Ticaret Bakanlığı internet sitesinin İhracat Mevzuatı bölümünden (<https://ticaret.gov.tr/ihracat/mevzuat/dahilde-isleme-rejimi>) erişim sağlanabilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Musa DEMİR
Genel Sekreter

Ek:

1-24.10.25 Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi (2016-1)

2-Değişiklikler-24.10.25 Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi (2016-1)

Ayrıntılı bilgi için: Ayşenur Aydemir - Uzman

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120

06520 BALGAT ANKARA

Tel : (312) 447 27 40 Faks : (312) 446 96 05 - 447 01 80

e-posta : info@oaidb.org.tr / www.oaidb.org.tr

TİM TÜRKİYE

**TARIM ÜRÜNLERİNE İLİŞKİN
DAHİLDE İŞLEME REJİMİ GENELGESİ
(İHRACAT: 2016/1)**

26 ARALIK 2016

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Dayanak, Kapsam ve Tanımlar**

Amaç

MADDE 1 – (1) İşbu Genelge, İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 1-24'üncü fasıllarında yer alan ihracata konu işlem görmüş ürünlerin elde edilmesinde kullanılan, ithali vergiye tabi tarım ürünlerine ve Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yapılacak yurt içi alımlara uygulanacak dahilde işleme tedbirlerinin uygulama usul ve esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) İşbu Genelge, 27/01/2005 tarihli ve 25709 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 17/01/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Dahilde İşleme Rejimi Kararı ve bu Karar'a istinaden 20/12/2006 tarihli ve 26382 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İhracat:2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 3 – (1) İşbu Genelge, İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 1-24'üncü fasıllarında yer alan ihracata konu işlem görmüş ürünlerin elde edilmesinde kullanılan, ithali vergiye tabi tarım ürünlerine ve Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yapılacak yurt içi alımlara uygulanacak dahilde işleme tedbirlerini kapsar.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) İşbu Genelge'de geçen;

(Değişik: 17/12/2018) Bakanlık: Ticaret Bakanlığı (İhracat Genel Müdürlüğü)

Karar : 17/01/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Dahilde İşleme Rejimi Kararı'nı,

Tebliğ : İhracat: 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'ni,

DİR : Dahilde İşleme Rejimini,

Dİİ : Dahilde İşleme İznini,

DİİB : Dahilde İşleme İzin Belgesini,

Belge : Dahilde İşleme İzin Belgesini,

GTİP : Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunu,

Gümrük Tarife Cetveli : İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelini

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve DİİB ile İlgili İthalat Listesine İlişkin Hükümler

Genel Esaslar

MADDE 5 – (Değişik 24/10/2025) (1) Dahilde İşleme Rejimi kapsamında, ithali vergiye tabi tarım ürünlerine ve yurt içi alımlara uygulanacak dahilde işleme tedbirlerine ilişkin genel hükümler aşağıda belirtilmektedir.

a) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri, imalatçı-ihracatçılar ve sermayesinin en az %51'inin imalatçıya ait olması kaydıyla ihracatçılar için DİİB düzenlenir. DİİB sahibi imalatçı-ihracatçıların, belge ihraç taahhüdündeki işlem görmüş ürünün üretiminin bir kısmını veya bir aşamasını yan sanayiciye yaptırmasına izin verilebilir. Ancak, bu firmalarca, belge ihraç taahhüdündeki işlem görmüş ürünün üretiminin tamamı yan sanayiciye yaptırılamaz.

b) Herhangi bir firma adına ilk defa düzenlenecek DİİB'lerde, firmaya ait kapasite raporunda kayıtlı yıllık üretim miktarının azami 1/4'ü esas alınarak belge düzenlenir. Daha sonraki başvurular ise; önceki belgelerde kullanılan miktar, belge süresi ve açık belgelerde gerçekleşen ihracatlar dikkate alınmak suretiyle değerlendirmeye alınır.

Örnek:

Madde adı: kokolin

Kapasite raporunda kayıtlı yıllık üretim miktarı: 1.200 ton

DİİB süresi: 12 ay

İlk DİİB ihracat taahhüdü (azami):

(toplam üretim kapasitesi) x 1/4 = (1.200) x (1/4) = 300 ton (azami)

c) İşbu Genelge'de yer alan indirimli teminat, aracı ihracatçı, dönemsel ithalat kısıtlamaları ile ekspertiz şartı ve benzeri hususlara ilişkin düzenlemeler, DİİB'in özel şartlar bölümüne kaydedilir. Ancak, DİİB'in özel şartlar bölümünde yer almayan, Genelge kapsamında düzenlenen tüm usul ve esaslara ilişkin şartların yerine getirilmesi firmaların sorumluluğundadır.

(Değişik: 17/06/2022) ç) Uluslararası devlet ihaleleri ile Birleşmiş Milletler, Kızılhaç vb. uluslararası kuruluşların açmış oldukları ihaleleri kazanan firmalar ile ülkemizdeki kamu kurum/kuruluşları ve Kızılayla yurt dışı insani yardım için tedarik sözleşmesi yapan firmalara, ihale/sözleşme konusu taahhüdü kısmen ya da tamamen yerine getirmek üzere ihaleyi kazanan/sözleşme yapan firmayla anlaşılan firmalara veya yabancı devletlerin kamu kurumları tarafından yürütülen dış alım faaliyetleri kapsamında ilgili kurum/kuruluş/şirket ile sözleşme yapan firmalara, işbu Genelge'de öngörülen tahsisat limitleri ile açık belgelerdeki ihracat gerçekleştirmeleri aranmaksızın, DİR kapsamında ihale/sözleşme konusu işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılacak miktar kadar hammadde ithalatına yönelik DİİB düzenlenebilir. Bu firmaların, DİİB kapsamındaki üretimin bir kısmını veya bir aşamasını, yan sanayiciye yaptırmasına izin verilebilir. Ayrıca, söz konusu DİİB kapsamındaki hammadde ithalatında dönemsel ithalat kısıtlaması uygulanmaz. Bakanlık ihale/sözleşme konusu ürünlerin kapsamına kısıtlama getirebilir. İşbu hüküm uyarınca düzenlenen belgeler kapsamında sadece

ihale/sözleşme konusu ülke veya ülkelere ihale/sözleşme şartları çerçevesinde yapılan ihracatlar DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılır.

d) İşbu Genelge'nin 7'nci, 9'uncu ve 10'uncu maddelerinde belirtilen fire, kullanım ve verimlilik oranları, DİİB kapsamında ithal edilen hammaddelerin işlenmesi sonucu ortaya çıkan azami fire ve kullanım oranları ile asgari verimlilik oranlarını göstermektedir. İşleme faaliyetini müteakip, daha yüksek verimlilik oranıyla üretim sonucu DİİB üzerinde öngörülenden fazla asıl işlem görmüş ürün elde edilmesi durumunda, elde edilen ürünün tamamının ihraç edilmesi esastır.

(Değişik: 17/06/2022) e) DİİB değerlendirme süreçleri, işbu Genelge'de yer verilen düzenlemeler ile tarım ürünleri piyasa dinamikleri ve dış ticaret politikaları göz önünde bulundurularak, proje bazında tekemmül ettirilir.

(Değişik: 17/06/2022) f) DİİB'ler belgelerdeki ihracat ve ithalat gerçekleştirmeleri dikkate alınmak suretiyle değerlendirilir.

DİİB ile İlgili İthalat Listesine İlişkin Hükümler

MADDE 6 – (1) Aşağıda belirtilen eşyaların “DİİB ile İlgili İthalat Listesi”ne eklenmesine ilişkin talepler; bu eşyaların sadece Tebliğ'in 7'nci maddesindeki katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi hükümleri çerçevesinde yurt içi piyasadan temin edilmesi ve/veya Tebliğ'in 38'inci maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen belgeden belgeye teslim hükümleri çerçevesinde olması halinde değerlendirmeye alınır.

a) Canlı büyükbaş, küçükbaş, kümes ve süs hayvanları

b) Et ve et ürünleri (tavşan eti hariç)

c) Canlı balık (orkinos ve larva hariç)

ç) Kuru meyveler (Yerli üretimi bulunmayan veya yerli üretimi toplam talebi karşılamayan ürünler/çeşitler/tipler hariç), fındık ve antep fıstığı

d) Yaş meyve ve sebzeler (Yerli üretimi bulunmayanlar veya yerli üretimi toplam talebi karşılamayanlar hariç)

e) Zeytin ve zeytinyağı

f) Salça

g) Meyve ve sebze konserveleri (Yerli üretimi bulunmayan veya yerli üretimi toplam talebi karşılamayanlar hariç)

ğ) Çay

h) Elma suyu ve konsantresi (Malik asit değeri %3 ve üzeri olan elma konsantresi hariç), kayısı suyu ve konsantresi, üzüm suyu ve konsantresi, domates suyu ve konsantresi ile havuç suyu ve konsantresi

ı) Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke

(Değişik: 24/10/2025) i) Lokum, helva, reçel, şekerleme, çikolata, kek, bisküvi, gofret, ciklet, dondurma, bal, yoğurt, süt, krema, un, makarna, bulgur, buğday irmiği ve rafine bitkisel yağ

j) Kabuğunu çıkartma işlemine tabi tutulacak nohut ve fasulye

k) Bağırsak, Çiçek Fidesi ile 1605.40.00.00.11 GTİP’li salyangoz. (Söz konusu ürünler Dİİ kapsamında değerlendirilir.)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Özel Hükümler**

DİR Kapsamında Özel Düzenlemeye Tabi Eşyalar

MADDE 7 – (1) DİR kapsamında özel düzenlemeye tabi olan eşyalara ilişkin hükümler aşağıda yer almaktadır. Söz konusu eşyalara ilişkin DİİB talepleri, işbu maddede yer alan hükümler de dikkate alınarak değerlendirmeye alınır.

1) Buğday

a) Genel Esaslar

(Değişik: 09/05/2023) İşbu Genelge’nin 5’inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, DİR kapsamında buğday unu, buğday irmiği, makarna, şehriye, bulgur, aşurelik buğday ve hazır/anında noodle ihracatı gerçekleştirilmesini müteakip, ihraç edilen eşyaya tekabül eden miktarda buğday ithalatı yapılır.

(Değişik: 09/05/2023) İhracat taahhüdü tamamlanmadan yapılacak buğday ithalatına “1 Haziran-31 Ağustos” tarihleri arasında (bu tarihler dahil) izin verilmez.

Makarna, irmik ve şehriye ihracatına yönelik belge talepleri, anılan ürünlerin makarnalık buğdaydan (durum buğdayı - GTİP: 1001.19.00.00.00) elde edilmesi halinde değerlendirmeye alınır.

(Değişik: 24/10/2025) Ancak, Afrika ülkeleri, Irak, Suriye, Lübnan, Ürdün, Orta Amerika ve Güney Amerika ülkelerine yapılacak ihracatta, makarna, buğday irmiği ve/veya şehriye ihracatı gerçekleştirilmesini müteakip, ihraç edilen eşyaya tekabül eden miktarda buğday ithalatı yapılması, ihraç edilen eşyanın ambalajında makarnalık ve/veya adi buğdayın kullanım oranlarının belirtilmesi ve 1001.99.00.00.11 GTİP’li adi buğdayın asgari %74 verimlilik ile işlenmesi kaydıyla, makarnalık ve/veya adi buğdaydan üretilen makarna, buğday irmiği ve/veya şehriye ihracatını öngören belge talepleri de değerlendirmeye alınabilir. Bu kapsamda düzenlenen DİİB’lerin kapatılmasında mezkûr şartların sağlandığına ilişkin yeminli mali müşavir raporu aranır.

(Değişik: 28/05/2020) Hazır/anında noodle ihracatına yönelik belge talepleri, anılan ürün imalatında kullanılan buğdayın, adi buğday (GTİP: 1001.99.00.00.11) olması halinde değerlendirmeye alınabilir. Bu kapsamda düzenlenen DİİB’lerin kapatılmasında yukarıda belirtilen şartın sağlandığına ilişkin yeminli mali müşavir raporu aranır.

Bulgur ihracatı karşılığında 1001.19.00.00.00 GTİP’li makarnalık buğday, 1001.99.00.00.11 GTİP’li adi buğday ve 1001.99.00.00.13 GTİP’li kaplıca (kızıl) buğday ithalatına ilişkin DİİB düzenlenebilir.

(Değişik: 26/07/2024) Buğday unu, bulgur ve aşurelik buğday ihracatında; işbu Genelge’nin 5’inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, fabrika binası kendisine ait olan firmalar tarafından ilk DİİB’de azami 1.500 ton buğday ithalatı yapılabilir.

Sadece faal bir tesisi (fabrika binası) kiralarak kendi adına kapasite raporu alan firmalar tarafından ise; ilk DİİB’de azami 1.500 ton, daha sonraki DİİB’lerde ise firma performansı dikkate alınarak, açık DİİB’ler kapsamında miktar bazında asgari % 50 ihracat gerçekleşmesi kaydıyla, azami 7.000 ton buğday ithalatı yapılabilir. Bu firmalar için, Tebliğ’in 9’uncu maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla indirimli teminat uygulanmaz.

b) Verimlilik Oranı

(Değişik: 23/12/2021) Buğday unu ihracatı öngörülen DİİB’ler kapsamında asgari %74 verimlilik oranı esas alınır.

c) Aracı İhracatçı

İşbu Genelge’nin 5’inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, grup firmaları haricinde aracı ihracatçı ile yapılan ihracat, DİİB kapsamındaki buğday unu ihracatı taahhüdüne sayılmaz.

ç) İkincil İşlem Görmüş Ürün

“Bulgur/aşurelik buğday”, “makarna/şehriye/irmik” ve “buğday unu” ihracatı öngören DİİB başvurularında, ikincil işlem görmüş ürünler için sırasıyla 65 \$/ton, 80 \$/ton ve 90 \$/ton seviyelerinden düşük olmamak üzere gerçek değerler üzerinden birim fiyat beyan edilir.

2) Mısır

(Değişik: 09/05/2023) İşbu Genelge’nin 5’inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri ile 7’nci maddesinin birinci fıkrasının “2) Mısır” başlığı altındaki dördüncü paragrafı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç edilen eşyaya tekabül eden miktardaki mısır hariç olmak üzere, DİR kapsamında “15 Ağustos – 30 Kasım” tarihleri arasında mısır ithalatı yapılamaz.

(Değişik: 09/05/2023) Eşdeğer eşya olarak mısır ithalatı yapılmaması ve/veya yurtiçinden mısır irmiği temin edilmesi kaydıyla, mısır irmiğinden elde edilen makarna için DİİB düzenlenebilir. Bu kapsamda düzenlenen DİİB’lerin kapatılmasında mezkûr şartların sağlandığına ilişkin yeminli mali müşavir raporu aranır.

(Değişik: 24/10/2025) Faal bir tesisi (fabrika binası) kiralarak kendi adına kapasite raporu alan firmalara düzenlenen mısır irmiği ihracatı öngören DİİB’lerde ilk DİİB’de azami 1.500 ton, daha sonraki DİİB’lerde ise firma performansı dikkate alınarak, açık DİİB’ler kapsamında miktar bazında asgari %50 ihracat gerçekleşmesi kaydıyla, azami 5.000 ton mısır ithalatı yapılabilir ve bu DİİB’lerde Tebliğ’in 9’uncu maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla indirimli teminat kullanılamaz. Mısır irmiği ihracatı öngörülen DİİB’lerde, fire ve/veya verimlilik oranından kaynaklanan revize gerekliliği hariç olmak üzere, ihracat taahhüdünü aşan ihracat miktarı belge kapsamında değerlendirilmez ve revize işlemine konu edilmez.

(Değişik: 26/07/2024) Organik kırık mısır ihracatı öngörülen DİİB’ler kapsamında; döviz kullanım oranının %80’i aşmaması, eşdeğer eşya kullanılmaması, indirimli teminat uygulanmaması, asgari %85 randıman oranının esas alınması, üretim aşamasında herhangi bir fire öngörülmemesi, ikincil işlem görmüş ürün olarak kepek ve rüşeymin beyan edilmesi, ithal edilen ürünün ihraç edilen ürün bünyesinde yer aldığına dair ayniyatın yapılması, ihraç edilecek ülkenin DİİB başvurusu esnasında açıkça belirtilmesi ve bir takvim yılı içerisinde ihracatı

öngörülen organik kırık mısır miktarının firmanın yıllık üretim kapasitesini aşmayacak şekilde sınırlandırılması kaydıyla organik mısır ithalatı yapılabilir. Bu kapsamda, sadece DİİB özel şartında belirtilen ülkeye gerçekleştirilen ihracatlar DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılır. Ayrıca, söz konusu DİİB'ler kapsamındaki organik mısır ithalatında dönemsel ithalat kısıtlaması uygulanmaz. Anılan DİİB başvuruları kapsamında, ihraç ve ithal listesinde yer alan ürünlere "organik" ibaresinin eklenmesi ve ihraç edilecek ürünün ülkemiz organik mevzuatı çerçevesinde Tarım ve Orman Bakanlığınca yetkilendirilmiş kuruluşlarca sertifikalandırılarak organik olduğunun tespit edilmiş olması gerekmektedir.

3) Mercimek (Değişik: 24/10/2025)

Kabuğu çıkarılmış, işlenmiş ve paketlenmiş mercimek ihracatı öngören DİİB'ler kapsamında;

(Değişik: 17/06/2022) Önce ithalatın gerçekleştirilmesini müteakiben ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda mercimek ihracatı yapılması,

(Değişik: 17/06/2022) İndirimli teminat uygulanmaması

kaydıyla kabuklu mercimek ithalatı yapılabilir.

4) Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar

(Değişik: 17/06/2022) Ayçiçeği tohumu veya ham ayçiçeği yağı ithalatı karşılığında ham ayçiçeği yağı veya rafine ayçiçeği yağı ihracatı öngörülen DİİB'ler kapsamında, 25/01/2021 tarihinden itibaren (bu tarih öncesinde tescil edilmiş gümrük beyannameleri hariç olmak üzere) gerçekleştirilecek ihracatta, ithalatın gerçekleştirilmesini müteakip ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda ihracat yapılması şartı aranır.

(Değişik: 17/06/2022) Faal bir tesisi (fabrika binası) kiralarak kendi adına kapasite raporu alan firmalara ait ayçiçeği yağı ihracatına ilişkin DİİB'ler kapsamında indirimli teminat uygulanmaz.

(Değişik: 17/06/2022) Karışım yağ ve/veya margarin ihracatına ilişkin belgelerde ihracat taahhütlerine karşılık azami %15 oranında ham ayçiçeği yağı ithalatı yapılabilir. Anılan ürün ithalatında indirimli teminat uygulanmaz. Kapatmada belge kapsamında ithal edilen ayçiçeği yağının ihraç edilen mamuller bünyesinde kullanıldığına ilişkin yeminli mali müşavir raporu aranır.

(Değişik: 17/06/2022) Çerezlik tüketime yönelik ayçiçeği tohumu ihracatı öngören belgeler kapsamında eşdeğer eşya kullanılamaz.

Rafine bitkisel yağ ihracatını öngören belgeler kapsamında, ihraç eşyasının üretiminde ithal eşyasından daha kaliteli veya daha ileri bir imalat aşamasında olan eşdeğer eşyanın kullanılması durumunda, söz konusu eşdeğer eşyanın belge kapsamında rafinasyon işlemine tabi tutulduğunun yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilmesi kaydıyla belge kapsamında gerçekleştirilen ham bitkisel yağ ithalatı DİİB taahhüt hesabına sayılır.

(Değişik: 14/03/2022) Mısır (özü) veya ham mısır (özü) yağı ithalatı öngörülen DİİB'ler kapsamında önce ithalatın gerçekleştirilmesini müteakiben ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda ham ve/veya rafine mısır (özü) yağı ihracatı yapılmasına izin verilir.

(Değişik: 17/06/2022) Yağlık aspir tohumu, ham aspir yağı, yağlık kolza (kanola) tohumu veya ham kolza (kanola) yağı ithalatı karşılığında ham veya rafine aspir/kolza (kanola) yağı ihracatı öngörülen 22/03/2021 tarihinden sonra (bu tarih dahil) düzenlenen DİİB'ler kapsamında, ithalatın gerçekleştirilmesini müteakip ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda ihracat yapılması şartı aranır.

(Değişik: 17/06/2022) Yağlı tohum veya bitkisel yağ ithalatı karşılığında margarin ve/veya karışım yağ ihracatı öngörülen DİİB'ler kapsamında, 01/08/2022 tarihinden itibaren (bu tarih öncesinde tescil edilmiş gümrük beyannameleri hariç olmak üzere) gerçekleştirilecek ihracatta, ithalatın gerçekleştirilmesini müteakip ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda ihracat yapılması şartı aranır.

(Değişik: 17/06/2022) Yağlık soya tohumu, ham soya yağı, ham pamuk yağı, palm/palm çekirdeği yağı veya türevleri ithalatı karşılığında ham veya rafine bitkisel yağ ihracatı öngörülen DİİB'ler kapsamında, 01/08/2022 tarihinden itibaren (bu tarih öncesinde tescil edilmiş gümrük beyannameleri hariç olmak üzere) gerçekleştirilecek ihracatta, ithalatın gerçekleştirilmesini müteakip ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda ihracat yapılması şartı aranır.

5) Balıklar, Kabuklu Hayvanlar ve Yumuşakçalar

DİR kapsamında işlenmiş olarak ihraç edilmek üzere Gümrük Tarife Cetvelinin 3'üncü faslında yer alan kabuklu hayvanlar ve yumuşakçaların (salyangoz, ıstakoz, karides, midye vb) ithalatını öngören DİİB başvuruları değerlendirmeye alınabilir.

Fileto balık ihracatı karşılığında dondurulmuş balık ithalatına, konserve edilmiş balık ihracatı karşılığında ise dondurulmuş balık ve fileto balık ithalatına ilişkin DİİB başvuruları değerlendirmeye alınabilir.

Orkinos balığı yetiştirilmesinde yem olarak kullanılan sardalya, uskumru, ringa, tırsı, kaplin vb. balıkların (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş) DİR kapsamında ithalatını öngören DİİB başvuruları değerlendirmeye alınabilir.

6) Yetiştiricilik Faaliyeti Kapsamındaki Ürünler ve Hayvan Yemleri

DİR kapsamında civciv ve/veya canlı kümes hayvanları ihracatı karşılığında kuluçkalık yumurta veya yem hammaddesi ithalatını öngören DİİB başvuruları değerlendirmeye alınabilir.

Yumurta ve kümes hayvanları eti üretiminde kullanılan yem içerisindeki tahılların (mısır, buğday, arpa vb) oranının %65'i, yağlı tohum ve türevlerinin (soya fasulyesi, soya kuspesi, ayçiçeği kuspesi, kanola kuspesi vb) oranının ise %35'i geçmemesi kaydıyla, yumurta ve kümes hayvanları eti ihracatına yönelik belge talepleri değerlendirmeye alınabilir. Bu oranlar içerisinde kalmak kaydıyla tahıllar ile yağlı tohum ve türevlerinin azami kullanım oranları Tablo 5 ve Tablo 6'da gösterilmektedir.

Canlı piliçten asgari %75 verimlilikte piliç eti ve sakatat elde edilir. Sakatatın toplam ihracat taahhüdüne oranı miktar bazında %5'i geçemez.

Hayvan yemleri ihracatını öngören belge talepleri, yem içeriğindeki tahıl oranının %65'i, yağlı tohum ve türevleri oranının ise %35'i geçmemesi kaydıyla değerlendirmeye alınır.

(Değişik: 09/05/2023) Yem hammaddesi ithalatını öngören belgeler kapsamında eşdeğer eşya olarak buğday ithalatı yapılamaz. Ayrıca, DİR çerçevesinde yem hammaddesi olarak ithal edilecek buğdayın, TS 2974 standardı çerçevesinde düşük vasıflı ekmeklik buğday vasfında olması gerekmektedir.

(Değişik: 09/05/2023) Hayvan yemi ihracatı öngören DİİB'ler kapsamında gerçekleştirilecek ihracatta eşdeğer eşya olarak bitkisel yağ kullanılamaz.

7) Yaban Mersini, Böğürtlen ve Ahududu

DİR kapsamında "1 Temmuz – 30 Eylül" tarihleri arasında yaban mersini, böğürtlen ve ahududu ithalatı yapılamaz. Ancak, ihracat taahhüdüne konu eşyanın ihracatının gerçekleştirildiği orana tekabül eden miktarda olmak üzere bu dönemde de ithalat yapılabilir.

8) Sert Kabuklu Meyveler, Kuruyemiş ve Kuru Meyveler

Kuruyemiş, kuru meyveler ve sert kabuklu meyvelerin ithalatını öngören DİİB'ler kapsamında aşağıdaki hükümler çerçevesinde işlem tekemmül ettirilir.

(Değişik: 17/12/2018) Ürün bazında azami 1.000 ton ithalat yapılabilir.

(Değişik: 04/06/2018) Tebliğ'in 9'uncu maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ithalat esnasında indirimli teminat uygulanmaz.

(Değişik: 17/12/2018) DİİB kapsamında işlem görmüş ürün (şekerli mamuller, baklava vb.) bünyesinde ihraç edilmek kaydıyla ithal edilecek sert kabuklu meyveler, kuruyemiş ve kuru meyveler için yukarıda belirtilen hükümler uygulanmaz.

(Değişik: 08/04/2020) DİR kapsamında kabuklu ceviz, kabuklu badem, kabuklu yer fıstığı ve iç yer fıstığının eşdeğer eşya olarak ithalatı yapılamaz.

Yerli üretimi olmayan ya da yerli üretimi toplam talebi karşılamayan kuru meyvelerin ihracatını öngören belge müracaatları, proje bazında değerlendirmeye alınır. Bu kapsamda düzenlenecek DİİB'lerde, firma talebine istinaden eşdeğer eşya kullanılmayacağına dair özel şart ilave edilebilir.

İhracat taahhüt listesinde ikincil işlem görmüş ürün bulunan DİİB'ler de dahil olmak üzere, döviz kullanım oranı % 80'i aşamaz.

(Değişik: 14/03/2022) Sert kabuklu meyve ve kuruyemiş ithalatını öngören DİİB'ler kapsamında; faal bir tesisi (fabrika binası) kiralayarak kendi adına kapasite raporu alan firmalar tarafından ilk defa yapılacak DİİB başvurularında, son 12 aylık SGK bildirgelerinin tevsik edilmesi halinde başvuru değerlendirmeye alınır.

9) Pirinç (Değişik: 06/09/2018)

Çeltik veya kargo pirinç ithalatı karşılığında parlatılmış veya perdahlanmış pirinç ihracatı öngören DİİB'ler kapsamında aşağıda yer verilen hükümler çerçevesinde işlem tekemmül ettirilir.

İhracat taahhüt listesinde ikincil işlem görmüş ürün bulunan DİİB’ler de dahil olmak üzere, döviz kullanım oranı % 80’i aşamaz.

Eşdeğer eşya kullanılamaz.

10) Tütün ve Tütün Mamulleri (Değişik: 04/06/2018)

Tütün ve tütün mamulleri ihracatı öngören DİİB’ler kapsamında aşağıda yer verilen hükümler çerçevesinde işlem tekemmül ettirilir.

DİR kapsamında tütün mamulü olarak ihraç edilmek üzere tütün (şark tipi tütün hariç) ithalatı, 4733 sayılı “Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun”da belirtilen hükümler saklı kalmak kaydıyla yapılabilir.

(Değişik: 17/12/2018) Mezkûr Kanun uyarınca, Tarım ve Orman Bakanlığında izin alan yaprak tütün işleme tesisleri tarafından ise, sadece işlendikten sonra ihraç edilmek amacıyla yine Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından izin verilecek tütün çeşitlerinin ithalatı yapılabilir.

DİİB kapsamında tütün mamulleri üretiminde fire dikkate alınmaz.

(Değişik: 17/12/2018) Tütün işleme tesislerinde yaprak tütünlerin işlenmesi sırasında fiziksel ve kimyasal etkilerle meydana gelen toz, çürük, rutubet ve kuru madde kaybı miktarı toplam olarak %10’u geçemez. Bu ürünlerden ekonomik değeri olanlar DİİB üzerine ikincil işlem görmüş ürün olarak kaydedilir. Diğerleri, Tarım ve Orman Bakanlığında izin almak kaydıyla ilgili mevzuata göre imha edilir.

Tütün mamulleri üretim sürecinde ortaya çıkan “tütün döküntüleri ve tozları” ve benzeri ürünler “ikincil işlem görmüş ürün” olarak DİİB üzerine kaydedilir. Sigara üretiminde ikincil işlem görmüş ürün miktarı, DİİB kapsamında yapılan tütün ithalat miktarının % 5,5’ini aşamaz.

Yaprak tütün ihracatında “eşdeğer eşya” kullanılamaz. Tütün mamullerinde “eşdeğer eşya” kullanılmasının öngörülmesi halinde bu husus DİİB üzerine “özel şart olarak” belirtilir.

İhracı taahhüt edilen tütün mamullerinin mamulat çeşidi bazında beyanı zorunludur.

Aracı ihracatçı ile yapılan ihracatlar DİİB taahhüdüne sayılmaz.

(Değişik: 17/12/2018) DİİB’lerin kapatılmasında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen ekspertiz raporları esas alınır.

11) Süt ve Süt Mamulleri (Değişik: 09/05/2023)

(Değişik: 17/12/2018) Süt ve süt mamulleri ihracatı öngören DİİB başvurularında Tarım ve Orman Bakanlığının uygunluk yazısı aranabilir.

(Değişik: 09/05/2023) Süt ve süt mamulleri ihracatına ilişkin belgelerde ihracat taahhütlerine karşılık azami %22 oranında tereyağı ithalatı yapılabilir.

(Değişik: 09/05/2023) Belge başvurularında her bir süt ve süt mamulü çeşidine ilişkin tereyağı kullanım oranlarının kapasite raporu ve/veya ekspertiz raporu ile tevsik edilmesi zorunludur.

(Değişik: 09/05/2023) Belge kapsamında ithal edilen veya eşdeğer eşya olarak kullanılan eşyanın ihraç edilen ürünün bünyesindeki kullanım oranlarını gösterir Ekspertiz Raporunun taahhüt hesabının kapatılması esnasında ibrazı gerekmektedir.

12) Oyuncak

DİR kapsamında kaplanmış ürünlerin içinde ihraç edilen oyuncakların (sürpriz yumurta, top vb. şekillerde) cinsi ve adedinin gümrük beyannamesi üzerinde belirtilmesi zorunludur. Belge üzerinde özel şart yer almasına rağmen oyuncak adedinin kaydedilmediği gümrük beyannameleri kapatma aşamasında münhasıran belgede kayıtlı diğer hammaddeler minvalinde değerlendirmeye alınır.

13) Şeker (Değişik: 29/03/2023)

DİİB kapsamında 1701.99.10.00.11 GTİP’li kristal şeker ithalatının mamul ürün ihracatı öncesinde öngörülmesi durumunda, Tebliğ’in 9’uncu maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla anılan ürün ithalatında asgari %20 oranında teminat uygulanır.

(Değişik: 17/12/2018) DİİB’lerin kapatılmasında, Tarım ve Orman Bakanlığınca düzenlenen uygunluk yazısı aranır.

DİİB başvurularında, ihraç ürün bünyesinde kullanılan şekere ilişkin olarak azami %3 fire oranı esas alınır.

14) Kuru Fasulye

(Değişik: 18/11/2019) Konserve kuru fasulye ihracatı öngören DİİB’ler kapsamında;

(Değişik: 17/06/2022) Döviz kullanım oranının %80’i aşmaması, üretim aşamasında herhangi bir fire öngörülmemesi,

(Değişik: 17/06/2022) Önce kuru fasulye ithalatının gerçekleştirilmesini müteakiben ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda ihracat yapılması şartları aranır.

15) Nohut

(Değişik: 17/06/2022) Konserve nohut ihracatı öngörülen DİİB’ler kapsamında;

Döviz kullanım oranının %80’i aşmaması, üretim aşamasında herhangi bir fire öngörülmemesi,

Önce nohut ithalatının gerçekleştirilmesini müteakiben ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda ihracat yapılması şartları aranır.

16) Bezelye (Değişik: 24/10/2025)

İşlenmiş bezelye ihracatı öngörülen DİİB’ler kapsamında;

Üretim aşamasında herhangi bir fire öngörülmemesi,

Önce kuru bezelye ithalatının gerçekleştirilmesini müteakiben ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda ihracat yapılması şartları aranır.

17) Biralar (Değişik: 09/05/2023)

(Değişik: 09/05/2023) Bira ihracatı öngörülen DİİB'ler kapsamında; Belge başvurularında her bir bira çeşidine ilişkin malt kullanım oranlarının kapasite raporu ve/veya ekspertiz raporu ile tevsik edilmesi zorunludur.

(Değişik: 09/05/2023) Belge kapsamında ithal edilen veya eşdeğer eşya olarak kullanılan eşyanın ihraç edilen ürünün bünyesindeki kullanım oranlarını gösterir Ekspertiz Raporunun taahhüt hesabının kapatılması esnasında ibrazı gerekmektedir.

(2) Eşdeğer eşya olarak ithalatı yapılamayacak ürünler Tablo 1'de belirtilmektedir.

Tablo 1: (Değişik: 17/06/2022)

İthal Ürün	İhraç Ürünü
Kabuklu Ceviz	İç ve/veya İşlenmiş Ceviz
Kabuklu Badem	İç ve/veya İşlenmiş Badem
Kabuklu Yer Fıstığı	İç ve/veya İşlenmiş Yer Fıstığı
İç Yer Fıstığı	İşlenmiş Yer Fıstığı
Susam	İşlenmiş Susam veya Tahin
Çörek Otu	Çörek Otu Yağı
Baharatlar	İşlenmiş Baharatlar
Kapari	İşlenmiş Kapari
Hamsi	İşlenmiş Hamsi
Tereyağı	Mamul Ürünler

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM DİİB Süreleri

MADDE 8 – (1) Gümrük Tarife Cetvelinin 1-24'üncü fasıllarında yer alan muhtelif tarım ürünlerinin ihracatına yönelik olarak düzenlenecek DİİB'lerin süreleri Tablo 2'de belirtilmektedir. Bu tabloda madde adı yer almayan tarım ürünlerine ilişkin DİİB süre müracaatları ise, 12 ayı aşmamak kaydıyla proje bazında değerlendirilmek suretiyle sonuçlandırılır. Belge süreleri farklı olan eşyaların ihracatını öngören DİİB başvurularında ise belge süresi kısa olan eşyanın DİİB süresi esas alınır.

Tablo 2: DİİB Süreleri (Ay) (Değişik: 24/10/2025)

Fasıl	Madde Adı	Süre
01	Civciv ve canlı kümes hayvanları	8
02 - 16	Büyükbaş ve kümes hayvanları etleri ve bunlardan elde edilen ürünler	8
03	Yavru balık yetiştiriciliği ile elde edilen taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tütsülenmiş, tuzlanmış ve salamura edilmiş balıklar, balık filetoları	24
	Taze, soğutulmuş veya dondurulmuş balıktan elde edilen kurutulmuş, tütsülenmiş, tuzlanmış, salamura edilmiş balıklar ve balık filetoları	12
04	Yumurtalar (işlenmiş yumurtalar dahil)	8
	Peyniraltı suyu tozu, süt ve süt mamulleri	6

Fasıl	Madde Adı	Süre
07	Bakliyat	6
	İşlenmiş kuru sebzeler	6
08	Meyve sebze için ambalaj malzemesi ve paketleme işlemleri	6
	Yaş ve kuru meyve karışımları ve kokteylleri	6
	İşlenmiş kuru meyveler	6
09	İşlenmiş baharatlar	8
10	Parlatılmış veya perdahlanmış pirinç	6
	Buğday unu ve mısır unu	6
11	Buğday unu ve mısır unu [Uluslararası devlet ihaleleri (Irak hariç), uluslararası kuruluş ihaleleri, ülkemizdeki kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılan yurt dışı insani yardım tedarik sözleşmeleri ve Libya'nın ithalatçı devlet şirketi NASCO ile yapılan kontratlar için] (Azami)	12
	Niştastalar	6
	İrmikler, pelletler, aşurelik buğday ve diğer işlenmiş hububat taneleri	6
	Malt	8
07; 08;12;20	Sert kabuklu meyveler ve kuruyemişler	6
15	Margarinler	6
	Ham veya rafine bitkisel yağlar	6
1604- 1605	Su ürünleri konserveleri	10
	Niştasta bazlı şekerler (glikoz, fruktoz vb.)	8
17; 20	Çikletler	10
	Lokum, cezerye, pişmaniye, şekerlemeler, yumuşak ve sert şekerler, helva, tahin ve diğer şekerli mamuller	10
18	Kakao tozu ve kakao yağı	6
	Çikolata, kokolin ve bu fasılda yer alan diğer kakaolu mamuller	12
19	Baklava, kadayıf, bulgur, makarna, yufka, mantı	6
	Çocuk mamaları, bisküvi, kek, gofret, pasta ve diğer ekmekçi mamulleri ile bu fasılda yer alan diğer ürünler	12
20	Reçeller, marmelatlar ve meyve püreleri	6
	Meyve jöleleri	6
	Sebze ve meyve konserveleri, turşular, salçalar, meyve suları	10
21	Toz jöle ve toz içecekler	6
	Çikletler	10
	Kahve, kuru ve yaş mayalar, kabartma tozları, soslar ve müstahzarlar, dondurma ve bu fasılda yer alan diğer işlenmiş gıdalar	8
22	Biralar	8
	Sular, gazlı içecekler ve bu fasılda yer alan diğer ürünler	6
23	Karma yemler	6
24	Sigara ve diğer tütün mamulleri	8

BEŞİNCİ BÖLÜM

Fire, Kullanım, Verimlilik ve İkincil İşlem Görmüş Ürün Oranları

Fire ve Kullanım Oranları

MADDE 9 – (1) DİİB düzenlenmesi aşamasında, işbu Genelge’de belirtilen fire ve kullanım oranlarını aşmamak veya verimlilik oranlarının altında kalmamak (Aşması/altında kalması veya belirtilmemesi halinde, Genelge’deki oranlar esas alınır.) kaydıyla kapasite raporunda (kapasite raporu düzenlenmeyen üretim faaliyetleri için ilgili kurumdan alınan belge) yer verilen ve/veya firma tarafından beyan edilen (Ekspertiz raporu marifetiyle tevsik edilmesi kaydıyla) fire, kullanım, verimlilik ve ikincil işlem görmüş ürün oranları esas alınır.

(2) İşbu Genelge’de belirtilen fire/kullanım ve verimlilik oranları sırasıyla azami ve asgari oranları göstermekte olup, söz konusu oranların DİİB düzenlenmesi aşamasında esas alınması firmanın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Tablo 3: Fire Oranları (Değişik: 17/06/2022)

İŞLEM	Azami Fire Oranı (%)
Buğdayın işlem görmüş ürün elde etmeye hazır hale getirilmesi	3
İhraç ürün bünyesinde kullanılan şeker	3
Hamsi Temizleme/Fileto/Füme	24/55/55
Uskumru Temizleme/Fileto/Füme	15/55/55
Palamut Temizleme/Fileto/Füme	22/62/35
Alabalık Temizleme/Fileto/Füme	28/47/35
Levrek Temizleme/Fileto/Füme	30/43/40
Çipura Temizleme/Fileto/Füme	30/43/40

Tablo 4: Yem Kullanımı (Değişik: 11/11/2022)

Madde Adı	Azami Yem Miktarı (Kg)
Canlı Piliç (1 Kg)*	1,9
Canlı Hindi (1 Kg)**	2,6
Canlı Büyükbaş Hayvan (1 Kg)***	7,24
Yarka Tavuk (1 Adet)	7,5
Orkinos Balığı (1 Kg)****	17
Levrek Balığı (1 Kg)	2,25
Çipura Balığı (1 Kg)	2,5
Sivriburun Karagöz Balığı (1 Kg)	2,0
Alabalık (1 Kg)	1,5
Granyöz (1 Kg)	2,97
Sofralık Yumurta (1 Adet)	0,175
Kuluçkalık Yumurta (damızlık olmayan – yumurtacı) (1 Adet)	0,227
Kuluçkalık Yumurta (damızlık olmayan – etlik) (1 Adet)	0,360
Kuluçkalık Yumurta (damızlık – etlik) (1 Adet)	0,439

* Canlı piliçten asgari %75 verimlilik oranıyla piliç eti ve sakatat elde edilir.

** Canlı hindiden asgari %78 verimlilik oranıyla hindi eti ve sakatat elde edilir.

*** Canlı büyükbaş hayvandan % 55 verimlilik oranıyla kemikli et elde edilir.

**** Yem hammaddesi olarak balık öngörülebilir.

Tablo 5: Kümes Hayvanları Eti İhracatı  ng ren D İB’lerde Dikkate Alınacak Yem İçeriğindeki Hammadde Oranları (Değışik: 17/06/2022)

Madde Adı	Azami Oran %
Mısır, buğday, arpa*	65
Soya fasulyesi ve küspesi**	35
Ayçiçeği ve kanola küspesi**	6
Mısır gluteni	3
Bitkisel yağ	5

* Tahıl  r nlerinin yem içerisindeki toplam oranı %65’i aşamaz.

** Yağlı tohum ve türevlerinin yem içerisindeki toplam oranı %35’i aşamaz.

Tablo 6: Yumurta İhracatı  ng ren D İB’lerde Dikkate Alınacak Yem İçeriğindeki Hammadde Oranları (Değışik: 17/06/2022)

Madde Adı	Azami Oran %
Mısır*	65
Arpa*	25
Buğday*	50
Soya küspesi **	35
Soya fasulyesi **	25
Ayçiçek tohumu küspesi**	20
Bitkisel yağ	3
Mısır gluteni	6
Razmol – Kepek	20
Buğday kırığı	15

* Tahıl  r nlerinin yem içerisindeki toplam oranı %65’i aşamaz.

** Yağlı tohum ve türevlerinin yem içerisindeki toplam oranı %35’i aşamaz.

Verimlilik ve İkincil İşlem Görmüş  r n Oranları

MADDE 10- (1) Muhtelif tarım ürünlerinin işlenmesi sonucunda ortaya çıkması öngörülen asgari asıl işlem görmüş ürün (verimlilik) ve azami ikincil işlem görmüş ürün oranları Tablo 7’de belirtilmektedir. Ancak, Tablo 7’de belirtilen oranların D İB düzenlenmesi aşamasında esas alınması firmanın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Tablo 7: Verimlilik ve İkincil İşlem Görmüş  r n Oranları (Değışik: 24/10/2025)

İthal �r�n	İhracat Taahhüdü / Asgari Verimlilik Oranı (%)	İkincil İşlem Görmüş �r�n / Azami Oran (%)
Buğday	Un / 74	Kepek / 26
Ayçiçeği tohumu	Ham ayçiçeği yağı / 41	Küspe / 59
Soya fasulyesi	Ham soya yağı / 18	Küspe / 82
Çeltik*	Parlatılmış veya perdahlanmış pirinç / 50	Kavuz / 20 Kepek / 10 Kırık Pirinç / 15 Diğer Taneler / 5
Kargo pirinç	Parlatılmış veya perdahlanmış pirinç / 62,5	Kepek / 12,5 Kırık Pirinç / 18,75 Diğer Taneler / 6,25
Mercimek	İ� mercimek / 80	Kepek / 20
Kabuklu ceviz	İ� ceviz / 40	Kabuk / 60

Şili menşeli kabuklu ceviz	İç ceviz / 48	Kabuk / 52
Kabuklu badem	İç badem / 44	Kabuk / 56
Kabuklu Yer Fıstığı	İç yer fıstığı /70	Kabuk / 30
Ham soya yağı	Rafine soya yağı/96	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
Ham mısır yağı	Rafine mısır yağı/92	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
Ham ayçiçeği yağı	Rafine ayçiçeği yağı/94	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
Diğer bitkisel ham yağlar	Rafine yağ/94	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
İşlenmiş yağların yeniden işleme tabi tutulması	İşlenmiş yağ/99	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
Ham susam	İşlenmiş susam veya tahin/75	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
Nohut	Nohut unu/90	Kepek/10
Mercimek	Mercimek unu/90	Kepek/10
Aspir tohumu	Ham aspir yağı/27	Küspe/73
Kanola tohumu	Ham kanola yağı/42	Küspe/58
Çörek otu tohumu	Çörek otu yağı/27	Çörek otu posası/73
Keten tohumu	Ham keten tohumu yağı/42	Küspe/58
Mısır özü	Ham mısır yağı/42	Küspe/58

* Üretim aşamasında kırık pirinç elde edilmemesi durumunda asgari verimlilik oranı %65 olarak uygulanır.

(Değişik: 24/10/2025) Döviz Kullanım Oranları

MADDE 11 – (1) Bu Genelge kapsamına giren sektörlerde 2006/12 sayılı Tebliğ kapsamında düzenlenecek olan DİİB'lere ilişkin azami döviz kullanım oranları, alt sektörler itibarıyla aşağıda sıralanmaktadır:

- Homojenize gıda müstahzarları ve diyetetik gıda imalatı: %60
- Kümes hayvanları yetiştiriciliği ve etlerinin imalatı: %60
- Su ürünleri imalatı: %60
- Süthane işletmeciliği ve peynir imalatı: %75
- Pastane ürünleri, kek, bisküvi, ekmek ve peksimet ile şekerli mamuller imalatı: %65
- Dondurma imalatı: %60
- İçecek imalatı: %60
- Tütün ürünleri imalatı: %60
- Ev hayvanları için hazır gıda imalatı: %40
- Diğer tarım ürünleri imalatı: %80

(2) İkincil işlem görmüş tarım ürünü taahhüdü içeren belgelerde bu oran azami %100 olarak tespit edilebilir.

(3) Farklı azami döviz kullanım oranlarına tabi işleme faaliyetlerinin aynı DİİB kapsamında gerçekleştirilmek istenmesi halinde taahhüt kapatma işlemi, düşük olan azami döviz kullanım oranı esas alınarak tekemmül ettirilir.

(4) Belgenin sektörü, belgeye konu edilecek üretim faaliyetinin kapsamına girdiği sektör esas alınarak Bakanlıkça belirlenir.

(5) DİİB kapsamındaki bedelsiz ithalatta, DİİB süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra geri gelen işlem görmüş ürün için yeni bir DİİB düzenlenmesi halinde yeni DİİB’de ve DİİB kapsamındaki yurt içi alımlarda döviz kullanım oranı aranmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 12 – İhracat:2011/1 sayılı Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Genelge’nin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen işbu Genelge konusu DİİB’lerin (taahhüt hesapları kapatılan ancak müeyyideleri tahsil edilmeyen belgeler dahil) kapatma işlemlerinde bu Genelge’de düzenlenen ancak DİİB özel şartlarında yer almayan veya kısmen yer alan hususlar ile ilgili düzenlemeler, belge kapsamında ithal edilen eşyanın ihraç edilen işlem görmüş ürünün bünyesinde kullanıldığının yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilmesi kaydıyla, dikkate alınmayabilir.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) İşbu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen ve taahhüt hesabı henüz kapatılmamış olan DİİB’lerde, bu Genelge’nin lehe hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3 – (08/10/2018) (1) Hayvansal yem ihracatı öngören DİİB’ler kapsamında 14/08/2019 tarihine kadar eşdeğer eşya olarak mısır ve arpa ürünleri kullanılamaz. Anılan tarihe kadar mısır ithalatında dönemsel kısıtlama uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 4 – (Değişik: 17/06/2022) Yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 5 – (25/01/2021) (1) İşbu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenen ve ihracat taahhüdü tamamlanmış ancak belge taahhüt hesabı kapatılmamış bulunan, rafine ve/veya ham ayçiçeği yağı ihracatı öngörülen ve ithalat listesinde 1512.11.91.00.00 GTİP’li ham ayçiçeği yağı bulunan DİİB’lerin taahhüt hesabının kapatılmasında 31/03/2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) döviz kullanım oranı aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 6 – (Değişik: 17/06/2022) Yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 7 – (28/07/2021) (1) Kabuklu mercimek ithalatını öngören DİİB’ler kapsamında 01/08/2021 tarihi öncesinde tescil edilmiş gümrük beyannameleri hariç olmak üzere, 01/08/2021-30/09/2021 tarihleri arasında (bu tarihler dahil), önce ithalatın gerçekleştirilmesini müteakiben ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda ihracat yapılmasına izin verilir. Söz konusu tarihler arasında kabuklu mercimek ithalatında dönemsel kısıtlama uygulanmaz.

Yetki

MADDE 13 – (Değişik: 17/12/2018) (1) Bu Genelge kapsamında ortaya çıkabilecek özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlmeye Ticaret Bakanlığı (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

(2) İhracat:2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'nin uygulanmasına ilişkin olarak işbu Genelge'de düzenlenmeyen hususlarda İhracat:2008/1 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi hükümleri esas alınır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Genelge onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (Değişik: 17/12/2018) (1) Bu Genelge hükümlerini Ticaret Bakanlığı (İhracat Genel Müdürlüğü) yürütür.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve DİİB ile İlgili İthalat Listesine İlişkin Hükümler

Genel Esaslar

MADDE 5 – (Değişik 24/10/2025) (1) Dahilde İşleme Rejimi kapsamında, ithali vergiye tabi tarım ürünlerine ve yurt içi alımlara uygulanacak dahilde işleme tedbirlerine ilişkin genel hükümler aşağıda belirtilmektedir.

a) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri, imalatçı-ihracatçılar ve sermayesinin en az %51'inin imalatçıya ait olması kaydıyla ihracatçılar için DİİB düzenlenir. DİİB sahibi imalatçı-ihracatçıların, belge ihraç taahhüdündeki işlem görmüş ürünün üretiminin bir kısmını veya bir aşamasını yan sanayiciye yaptırmasına izin verilebilir. Ancak, bu firmalarca, belge ihraç taahhüdündeki işlem görmüş ürünün üretiminin tamamı yan sanayiciye yaptırılamaz.

b) Herhangi bir firma adına ilk defa düzenlenecek DİİB'lerde, firmaya ait kapasite raporunda kayıtlı yıllık üretim miktarının azami 1/4'ü esas alınarak belge düzenlenir. Daha sonraki başvurular ise; önceki belgelerde kullanılan miktar, belge süresi ve açık belgelerde gerçekleşen ihracatlar dikkate alınmak suretiyle değerlendirmeye alınır.

Örnek:

Madde adı: kokolin

Kapasite raporunda kayıtlı yıllık üretim miktarı: 1.200 ton

DİİB süresi: 12 ay

İlk DİİB ihracat taahhüdü (azami):

(toplam üretim kapasitesi) x 1/4 = (1.200) x (1/4) = 300 ton (azami)

c) İşbu Genelge'de yer alan indirimli teminat, aracı ihracatçı, dönemsel ithalat kısıtlamaları ile ekspertiz şartı ve benzeri hususlara ilişkin düzenlemeler, DİİB'in özel şartlar bölümüne kaydedilir. Ancak, DİİB'in özel şartlar bölümünde yer almayan, Genelge kapsamında düzenlenen tüm usul ve esaslara ilişkin şartların yerine getirilmesi firmaların sorumluluğundadır.

DİİB ile İlgili İthalat Listesine İlişkin Hükümler

MADDE 6 – (1) Aşağıda belirtilen eşyaların "DİİB ile İlgili İthalat Listesi"ne eklenmesine ilişkin talepler; bu eşyaların sadece Tebliğ'in 7'nci maddesindeki katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi hükümleri çerçevesinde yurt içi piyasadan temin edilmesi ve/veya Tebliğ'in 38'inci maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen belgeden belgeye teslim hükümleri çerçevesinde olması halinde değerlendirmeye alınır.

a) Canlı büyükbaş, küçükbaş, kümes ve süs hayvanları

- b)** Et ve et ürünleri (tavşan eti hariç)
- c)** Canlı balık (orkinos ve larva hariç)
- ç)** Kuru meyveler (Yerli üretimi bulunmayan veya yerli üretimi toplam talebi karşılamayan ürünler/çeşitler/tipler hariç), fındık ve antep fıstığı
- d)** Yaş meyve ve sebzeler (Yerli üretimi bulunmayanlar veya yerli üretimi toplam talebi karşılamayanlar hariç)
- e)** Zeytin ve zeytinyağı
- f)** Salça
- g)** Meyve ve sebze konserveleri (Yerli üretimi bulunmayan veya yerli üretimi toplam talebi karşılamayanlar hariç)
- ğ)** Çay
- h)** Elma suyu ve konsantresi (Malik asit değeri %3 ve üzeri olan elma konsantresi hariç), kayısı suyu ve konsantresi, üzüm suyu ve konsantresi, domates suyu ve konsantresi ile havuç suyu ve konsantresi
- ı)** Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke
- i) (Değişik: 24/10/2025)** Lokum, helva, reçel, şekerleme, çikolata, kek, bisküvi, gofret, ciklet, dondurma, bal, yoğurt, süt, krema, un, makarna, bulgur, buğday irmiği ve rafine bitkisel yağ
- j)** Kabuğunu çıkartma işlemine tabi tutulacak nohut ve fasulye 4
- k)** Bağırsak, Çiçek Fidesi ile 1605.40.00.00.11 GTİP’li salyangoz. (Söz konusu ürünler Dİİ kapsamında değerlendirilir.)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Özel Hükümler

DİR Kapsamında Özel Düzenlemeye Tabi Eşyalar

MADDE 7 – (1) DİR kapsamında özel düzenlemeye tabi olan eşyalara ilişkin hükümler aşağıda yer almaktadır. Söz konusu eşyalara ilişkin DİİB talepleri, işbu maddede yer alan hükümler de dikkate alınarak değerlendirmeye alınır.

1) Buğday

a) Genel Esaslar

İşbu Genelge'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, DİR kapsamında buğday unu, buğday irmiği, makarna, şehriye, bulgur, aşurelik buğday ve hazır/anında noodle ihracatı gerçekleştirilmesini müteakip, ihraç edilen eşyaya tekabül eden miktarda buğday ithalatı yapılır.

İhracat taahhüdü tamamlanmadan yapılacak buğday ithalatına "1 Haziran-31 Ağustos" tarihleri arasında (bu tarihler dahil) izin verilmez.

Makarna, irmik ve şehriye ihracatına yönelik belge talepleri, anılan ürünlerin makarnalık buğdaydan (durum buğdayı - GTİP: 1001.19.00.00.00) elde edilmesi halinde değerlendirmeye alınır.

(Değişik: 24/10/2025) Ancak, Afrika ülkeleri, Irak, Suriye, Lübnan, Ürdün, Orta Amerika ve Güney Amerika ülkelerine yapılacak ihracatta, makarna, buğday irmiği ve/veya şehriye ihracatı gerçekleştirilmesini müteakip, ihraç edilen eşyaya tekabül eden miktarda buğday ithalatı yapılması, ihraç edilen eşyanın ambalajında makarnalık ve/veya adi buğdayın kullanım oranlarının belirtilmesi ve 1001.99.00.00.11 GTİP'li adi buğdayın asgari %74 verimlilik ile işlenmesi kaydıyla, makarnalık ve/veya adi buğdaydan üretilen makarna, buğday irmiği ve/veya şehriye ihracatını öngören belge talepleri de değerlendirmeye alınabilir. Bu kapsamda düzenlenen DİİB'lerin kapatılmasında mezkûr şartların sağlandığına ilişkin yeminli mali müşavir raporu aranır.

2) Mısır

İşbu Genelge'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri ile 7'nci maddesinin birinci fıkrasının "2) Mısır" başlığı altındaki dördüncü paragrafı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç edilen eşyaya tekabül eden miktardaki mısır hariç olmak üzere, DİR kapsamında "15 Ağustos – 30 Kasım" tarihleri arasında mısır ithalatı yapılamaz.

Eşdeğer eşya olarak mısır ithalatı yapılmaması ve/veya yurtiçinden mısır irmiği temin edilmesi kaydıyla, mısır irmiğinden elde edilen makarna için DİİB düzenlenebilir. Bu kapsamda düzenlenen DİİB'lerin kapatılmasında mezkûr şartların sağlandığına ilişkin yeminli mali müşavir raporu aranır.

(Değişik: 24/10/2025) Faal bir tesisi (fabrika binası) kiralayarak kendi adına kapasite raporu alan firmalara düzenlenen mısır irmiği ihracatı öngören DİİB'lerde ilk DİİB'de azami 1.500 ton,

daha sonraki DİİB’lerde ise firma performansı dikkate alınarak, açık DİİB’ler kapsamında miktar bazında asgari %50 ihracat gerçekleşmesi kaydıyla, azami 5.000 ton mısır ithalatı yapılabilir ve bu DİİB’lerde Tebliğ’in 9’uncu maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla indirimli teminat kullanılamaz. Mısır irmiği ihracatı öngörülen DİİB’lerde, fire ve/veya verimlilik oranından kaynaklanan revize gerekliliği hariç olmak üzere, ihracat taahhüdünü aşan ihracat miktarı belge kapsamında değerlendirilmez ve revize işlemine konu edilmez.

3) Mercimek

(Değişik: 24/10/2025) Kabuğu çıkarılmış, işlenmiş ve paketlenmiş mercimek ihracatı öngören DİİB’ler kapsamında;

Önce ithalatın gerçekleştirilmesini müteakiben ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda mercimek ihracatı yapılması,

İndirimli teminat uygulanmaması kaydıyla kabuklu mercimek ithalatı yapılabilir.

16) Bezelye (Değişik: 24/10/2025)

İşlenmiş bezelye ihracatı öngörülen DİİB’ler kapsamında; Üretim aşamasında herhangi bir fire öngörülmemesi,

Önce kuru bezelye ithalatının gerçekleştirilmesini müteakiben ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda ihracat yapılması şartları aranır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DİİB Süreleri

MADDE 8 – (1) Gümrük Tarife Cetvelinin 1-24’üncü fasıllarında yer alan muhtelif tarım ürünlerinin ihracatına yönelik olarak düzenlenecek DİİB’lerin süreleri Tablo 2’de belirtilmektedir. Bu tabloda madde adı yer almayan tarım ürünlerine ilişkin DİİB süre müracaatları ise, 12 ayı aşmamak kaydıyla proje bazında değerlendirilmek suretiyle sonuçlandırılır. Belge süreleri farklı olan eşyaların ihracatını öngören DİİB başvurularında ise belge süresi kısa olan eşyanın DİİB süresi esas alınır.

Tablo 2: DİİB Süreleri (Ay) (Değişik: 24/10/2025)

Fasıl	Madde Adı	Süre
01	Civciv ve canlı kümes hayvanları	8
02 - 16	Büyükbaş ve kümes hayvanları etleri ve bunlardan elde edilen ürünler	8
03	Yavru balık yetiştiriciliği ile elde edilen taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurutulmuş, tütülenmiş, tuzlanmış ve salamura edilmiş balıklar, balık filetoları	24
	Taze, soğutulmuş veya dondurulmuş balıktan elde edilen kurutulmuş, tütülenmiş, tuzlanmış, salamura edilmiş balıklar ve balık filetoları	12
04	Yumurtalar (işlenmiş yumurtalar dahil)	8
	Peyniraltı suyu tozu, süt ve süt mamulleri	6

Fasıl	Madde Adı	Süre
07	Bakliyat	6
	İşlenmiş kuru sebzeler	6
08	Meyve sebze için ambalaj malzemesi ve paketlenme işlemleri	6
	Yaş ve kuru meyve karışımları ve kokteylleri	6
	İşlenmiş kuru meyveler	6
09	İşlenmiş baharatlar	8
10	Parlatılmış veya perdahlanmış pirinç	6
	Buğday unu ve mısır unu	6
11	Buğday unu ve mısır unu [Uluslararası devlet ihaleleri (Irak hariç), uluslararası kuruluş ihaleleri, ülkemizdeki kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılan yurt dışı insani yardım tedarik sözleşmeleri ve Libya'nın ithalatçı devlet şirketi NASCO ile yapılan kontratlar için] (Azami)	12
	Niştastalar	6
	İrmikler, pelletler, aşurelik buğday ve diğer işlenmiş hububat taneleri	6
	Malt	8
07; 08;12;20	Sert kabuklu meyveler ve kuruyemişler	6
15	Margarinler	6
	Ham veya rafine bitkisel yağlar	6
1604- 1605	Su ürünleri konserveleri	10
	Niştasta bazlı şekerler (glikoz, fruktoz vb.)	8
17; 20	Cikletler	10
	Lokum, cezerye, pişmaniye, şekerlemeler, yumuşak ve sert şekerler, helva, tahin ve diğer şekerli mamuller	10
18	Kakao tozu ve kakao yağı	6
	Çikolata, kokolin ve bu fasılda yer alan diğer kakaolu mamuller	12
	Baklava, kadayıf, bulgur, makarna, yufka, mantı	6
19	Çocuk mamaları, bisküvi, kek, gofret, pasta ve diğer ekmekçi mamulleri ile bu fasılda yer alan diğer ürünler	12
	Reçeller, marmelatlar ve meyve püreleri	6
20	Meyve jöleleri	6
	Sebze ve meyve konserveleri, turşular, salçalar, meyve suları	10
	Toz jöle ve toz içecekler	6
21	Cikletler	10
	Kahve, kuru ve yaş mayalar, kabartma tozları, soslar ve müstahzarlar, dondurma ve bu fasılda yer alan diğer işlenmiş gıdalar	8
22	Biralar	8
	Sular, gazlı içecekler ve bu fasılda yer alan diğer ürünler	6
23	Karma yemler	6
24	Sigara ve diğer tütün mamulleri	8

BEŞİNCİ BÖLÜM

Fire, Kullanım, Verimlilik ve İkincil İşlem Görmüş Ürün Oranları

Verimlilik ve İkincil İşlem Görmüş Ürün Oranları

MADDE 10- (1) Muhtelif tarım ürünlerinin işlenmesi sonucunda ortaya çıkması öngörülen asgari asıl işlem görmüş ürün (verimlilik) ve azami ikincil işlem görmüş ürün oranları Tablo 7’de belirtilmektedir. Ancak, Tablo 7’de belirtilen oranların DiİB düzenlenmesi aşamasında esas alınması firmanın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Tablo 7: Verimlilik ve İkincil İşlem Görmüş Ürün Oranları (Değişik: 24/10/2025)

İthal Ürün	İhracat Taahhüdü / Asgari Verimlilik Oranı (%)	İkincil İşlem Görmüş Ürün / Azami Oran (%)
Buğday	Un / 74	Kepek / 26
Ayçiçeği tohumu	Ham ayçiçeği yağı / 41	Küspe / 59
Soya fasulyesi	Ham soya yağı / 18	Küspe / 82
Çeltik*	Parlatılmış veya perdahlanmış pirinç / 50	Kavuz / 20 Kepek / 10 Kırık Pirinç / 15 Diğer Taneler / 5
Kargo pirinç	Parlatılmış veya perdahlanmış pirinç / 62,5	Kepek / 12,5 Kırık Pirinç / 18,75 Diğer Taneler / 6,25
Mercimek	İç mercimek / 80	Kepek / 20
Kabuklu ceviz	İç ceviz / 40	Kabuk / 60
Şili menşeli kabuklu ceviz	İç ceviz / 48	Kabuk / 52
Kabuklu badem	İç badem / 44	Kabuk / 56
Kabuklu Yer Fıstığı	İç yer fıstığı / 70	Kabuk / 30
Ham soya yağı	Rafine soya yağı/96	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
Ham mısır yağı	Rafine mısır yağı/92	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
Ham ayçiçeği yağı	Rafine ayçiçeği yağı/94	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
Diğer bitkisel ham yağlar	Rafine yağ/94	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
İşlenmiş yağların yeniden işleme tabi tutulması	İşlenmiş yağ/99	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
Ham susam	İşlenmiş susam veya tahin/75	Kapasite/Ekspertiz raporu ile tevsik edilen ürün ve oranlar
Nohut	Nohut unu/90	Kepek/10
Mercimek	Mercimek unu/90	Kepek/10
Aspir tohumu	Ham aspir yağı/27	Küspe/73
Kanola tohumu	Ham kanola yağı/42	Küspe/58
Çörek otu tohumu	Çörek otu yağı/27	Çörek otu posası/73
Keten tohumu	Ham keten tohumu yağı/42	Küspe/58
Mısır özü	Ham mısır yağı/42	Küspe/58

*Üretim aşamasında kırık pirinç elde edilmemesi durumunda asgari verimlilik oranı %65 olarak uygulanır.

(Değişik: 24/10/2025) Döviz Kullanım Oranları

MADDE 11 – (1) Bu Genelge kapsamına giren sektörlerde 2006/12 sayılı Tebliğ kapsamında düzenlenecek olan DİİB'lere ilişkin azami döviz kullanım oranları, alt sektörler itibarıyla aşağıda sıralanmaktadır:

- Homojenize gıda müstahzarları ve diyetetik gıda imalatı: %60
- Kümes hayvanları yetiştiriciliği ve etlerinin imalatı: %60
- Su ürünleri imalatı: %60
- Süthane işletmeciliği ve peynir imalatı: %75
- Pastane ürünleri, kek, bisküvi, ekmek ve peksimet ile şekerli mamuller imalatı: %65
- Dondurma imalatı: %60
- İçecek imalatı: %60
- Tütün ürünleri imalatı: %60
- Ev hayvanları için hazır gıda imalatı: %40
- Diğer tarım ürünleri imalatı: %80

(2) İkincil işlem görmüş tarım ürünü taahhüdü içeren belgelerde bu oran azami %100olarak tespit edilebilir.

(3) Farklı azami döviz kullanım oranlarına tabi işleme faaliyetlerinin aynı DİİB kapsamında gerçekleştirilmek istenmesi halinde taahhüt kapatma işlemi, düşük olan azami döviz kullanım oranı esas alınarak tekemmül ettirilir.

(4) Belgenin sektörü, belgeye konu edilecek üretim faaliyetinin kapsamına girdiği sektör esas alınarak Bakanlıkça belirlenir.

(5) DİİB kapsamındaki bedelsiz ithalatta, DİİB süresi sona erdikten veya ihracat taahhüdü kapatıldıktan sonra geri gelen işlem görmüş ürün için yeni bir DİİB düzenlenmesi halinde yeni DİİB'de ve DİİB kapsamındaki yurt içi alımlarda döviz kullanım oranı aranmaz.